

Om ret og rimelighed

Når pensionerne skal deles ved skilsmisse

Omdrejningspunktet for lovgivningen ved skilsmisse er, at hver ægtefælle udtager egne rimelige pensionsordninger

Det betyder blandt andet, at aldersopsparing, rate- og kapitalpensioner som udgangspunkt ikke skal deles. Beløb, der er udbetalt fra ordningerne, kan også holdes uden for bodelingen.

Hvis I er uenige om, hvordan I deler pensionerne

Det er muligt at fravige udgangspunktet, hvis fordelingen af pensioner ikke er rimelig. Det sker dog ikke automatisk. Hvis du og din ægtefælle ikke kan blive enige, kan det ende med en retssag, hvor Skifteretten kan afgøre, om den ene ægtefælle skal betale et beløb til den anden ud fra reglerne om fællesskabskompensation eller rimeligheds-kompensation. Det kan I få mere at vide om hos en advokat eller i Skifteretten.

Hvad der vil blive betragtet som rimeligt, er svært at sige generelt. Tommelfingerreglen er dog, at arbejdsmarkedsordninger eller tilsvarende ordninger vil blive betragtet som rimelige, mens ordninger, der har karakter af ekstra opsparing, ikke vil blive betragtet som rimelige.

Hvad siger Skifteretten?

Beløb, som den ene ægtefælle skal kompensere den anden med, skal som udgangspunkt betales kontant og ikke ved deling af pensionsordningerne. Skifteretten kan dog, hvis forholdene taler for det, bestemme at kompensationen skal ske over en kort årrække, eller at den ene ægtefælle skal give den anden en andel af sine pensionsrettigheder.

Har I selv lavet en aftale om bodelingen, eller har I en ægtepagt?

Hvis I ved tinglyst ægtepagt har aftalt, hvordan jeres pensioner skal deles, skal pensionerne deles i overensstemmelse med ægtepagten. Her kan I have aftalt, at pensionerne skal være fælleseje, eller at de skal være særeje. I kan også have aftalt noget forskelligt for jeres respektive ordninger. I kan dog ikke i en ægtepagt træffe aftaler om, hvordan livrenter skal behandles.

Har I ikke en ægtepagt, har I fortsat mulighed for at aftale, hvordan værdien af jeres pensioner kan indgå i bodelingen. I behøver ikke at dele pensionerne, men kan vælge at lade værdien af pensionsordningen gå op med fx værdien af en bil eller på anden måde indgå i den samlede bodeling. Selvom livrenter ikke kan indgå i ægtepagten, så kan de deles i forbindelse med bodeling ved skilsmisse eller separation, men det kræver, at I kan blive enige om det og at forsikringselskabets regler i øvrigt giver mulighed for det.

Hvis pensionen skal deles

Vælger I, at det er aldersopsparring, kapital- eller ratepensionen, der skal deles, skal delingen ske på basis af en af følgende tre løsninger:

1) Ægtefællen, der modtager en udloddet ordning, må ikke indbetale til ordningen

- Modtageren overtager skatte- og afgiftsforpligtelsen for sin del af pensionsopsparringen
- Modtageren kan ikke betale ind på pensionsopsparringen
- Modtageren har mulighed for at indsætte egne begunstigede på sin del af pensionsordningen
- Det er den tidligere ægtefælles alder, liv og helbred der er afgørende for, hvornår modtageren eller modtagerens begunstigede kan få pensionsopsparringen udbetalt.

2) Ægtefællen, der modtager en udloddet ordning kan indbetale til ordningen

- Pensionen deles som i Løsning 1, men modtageren får desuden mulighed for at indbetale på sin del af ordningen

3) Ægtefællen, der modtager en udloddet ordning, får sin egen ordning

- Modtageren bliver kontohaver af sin del af pensionsordningen, og får derfor reelt sin egen pensionsordning.
- Ved udbetaling tages der kun hensyn til modtagerens egen alder og egne helbredsforhold – og den oprindelige kontohavers alder, liv og helbred har ingen betydning for udbetalingen.
- Modtageren kan selv betale ind til ordningen som i Løsning 2

Som udgangspunkt anbefaler vi løsning 3, fordi det giver den største fleksibilitet for modtager. I enkelte tilfælde, fx hvis afgivende ægtefælle er en del ældre end modtagende ægtefælle, kan det være en fordel at bruge metode 2.

Hvordan deles pensionen i praksis?

Det skal fremgå af bodelingsoverenskomsten, hvis en eller flere pensionskonti skal deles – og banken skal have en kopi for at kunne gennemføre delingen mellem jer.

I bodelingsoverenskomsten bør det også være aftalt, hvilken delingsløsning der er valgt, og hvordan I ønsker, at delingen skal ske:

- **I kroner eller procent?**

I kan have aftalt, at en pensionskonto skal udloddes med et beløb eller en procentdel af ordningen.

Har I valgt, at den modtagende ægtefælle skal have et beløb fra pensionsordningen, sker der ingen regulering af renten og grundlag for PAL-skat på den afgivne ordning.

Har I valgt, at den modtagende ægtefælle skal have en procentdel af ordningen, sker der en forholdsmæssig fordeling af grundlaget for PAL-skat og de renter eller det afkast, der ikke er tilskrevet.

- **Hvem skal have værdipapirerne?**

Hvis ordningen er investeret i værdipapirer, og I ønsker en procentvis deling, skal I aftale fordelingen.

- **Andet**

Den ægtefælle, der modtager en del af en pensionsordning, kan efterfølgende selv indsætte begunstigede, vælge hvordan pengene skal placeres – og afhængig af den valgte løsning for delingen aftale indbetaling på ordningen.

- **Om indekskontrakter og selvpensioneringskonti**

Hvis I vil dele værdien af indekskontrakter, er det mest hensigtsmæssigt, at ejeren beholder alle kontrakterne, for at undgå at indeksstillægget falder bort. Den anden ægtefælle kan i givet fald få andre værdier for et tilsvarende beløb.

Ved deling af selvpensioneringskonti skal det ske efter Løsning 3: Modtager får sin egen ordning. Dog er det ikke muligt at betale ind på den nye konto. Bemærk, at selvpensionskontoen frit kan hæves og derfor ikke behøver at blive delt som selvpensionskonto.

- **Om livrenter**

Selvom I ikke kan aftale at en livrente skal deles i en ægtepagt, så kan det dog i nogle tilfælde godt lade sig gøre at dele en livrente, hvis I er enige herom. Det kræver dog:

- At pensionsselskabet kan/vil være med til at dele ordningen (ikke alle selskaber kan/vil dette)
- At I skal være forberedte på, at selskabet beder jer afgive helbredsoplysninger, som skal godkendes i forbindelse med delingen.